Kontrakt

Emellan Aktiebolaget Båtskärsnäs i Nederkalix å ena sidan och Herrar Berner & Nielsen i London ~~och~~ Paris å andra sidan är denna dag öfverenskommet följande:

1:o Aktiebolaget Båtskärsnäs öfverlåter för 5 /fem/ år från 15 April 1903 försäljningen af sina trävaror i Storbritannien ~~och dess kolonier~~, Irland, Frankrike och Belgien. Aktiebolaget Båtskärsnäs betalar till Herrar Berner & Nielsen en försäljningsprovision af dels 2½ % å f.o.b. värdet af försålda varor och dels ersättning för porto, telegram och andra omkostnader.

2:o Herrar Berner & Nielsen teckna Kronor 180000:/ Etthundraåttiotusen/ i 8 % preference-aktier i Aktiebolaget Båtskärsnäs. Dessa likvideras på följande sätt:

Kr. 50000: den 1 April 1903 med firman Berner & Nielsens accept å 4 eller 6 mån.

" 50000: " 1 Maj " " " " " " " " " "

" 50.000: " 1 Juni " " " " " " " " " "

Återstående Kronor 30000 /Trettiotusen/ innestå hos Herrar Berner & Nielsen till årsslutet, då räkning uppgöres, hvarvid den skyldig blifver till den fordrande aflemnar sin accept eller kontanter. Räntan å ofvannämda accepter betalas af Herrar Berner & Nielsen, som åtnjuta 6 /sex/ procents ränta till årsslutet, från hvilken tid utdelningskuponger åtfölja preferenceaktierna.

3:o Herrar Berner & Nielsen ega rätt att innehafva försäljningarne äfven efter utlupna 5 år och så länge de äro innehafvare af preferenceaktierna ifråga men äro skyldiga efter denna tid att, i händelse tvist skulle uppstå och köpare finnas till aktierna, öfverlemna desamma till pari-kurs med ränta efter 8 % för den tid, beträffande hvilken sådan utdelning ej lemnats.

15 April 1903 försäljningen af ...
nien ~~och dess kolonier~~, Irland, Frankrike och Belgien.
Aktiebolaget Båtskärsnäs betalar till Herrar Berner & Nielsen en försäljningsprovision af dels 2½ % å f.o.b. värdet af försålda varor och dels ersättning för porto, telegram och andra omkostnader.

2:o Herrar Berner & Nielsen teckna Kronor 180000:-/ Etthundraåttiotusen / i 8 % preference-aktier i Aktiebolaget Båtskärsnäs. Dessa liquideras på följande sätt:

Kr. 50000. den 1 April 1903 med firman Berner & Nielsens accept à 4 eller 6 mån.

" 50000: " 1 Maj " " " " " " " " "

" 50.000: " 1 Juni " " " " " " " " "

Återstående Kronor 30000 / Trettiotusen / innestå hos Herrar Berner & Nielsen till årsslutet, då räkning uppgöres, dervid den skyldig blifver till den fordrande aflemnar sin accept eller kontanter. Räntan å ofvannämnda accepter betalas af Herrar Berner & Nielsen, som åtnjuta 6 / sex / procents ränta till årsslutet, från hvilken tid utdelningskuponger åtfölja preferenceaktierna.

3:o Herrar Berner & Nielsen ega rätt att innehafva försäljningarne äfven efter utlupna 5 år och så länge de äro innehafvare af preferenceaktierna ifråga men äro skyldiga efter denna tid att, i händelse tvist skulle uppstå och köpare finnas till aktierna, öfverlemna desamma till parikurs med ränta efter 8 % för den tid, beträffande hvilken sådan utdelning ej lemnats.

4:o Aktiebolaget Båtskärsnäs förbinder sig att till Herrar Berner & Nielsen betala Kronor 18000:-/ Adertontusen / eller £ 1000 / Ettusen /, hvilket går i afdrag å de Kr. 30000:- / Trettiotusen / som enligt ofvanstående § 2 skola innestå.

5:o Den process, som Herrar Berner & Nielsen för emot Aktiebolaget Båtskärsnäs på grund af deras borgensförbindelse för Herr Ernst Sällström till belopp af £ 4000 / Fyratusen /, nedlägges omedelbart efter detta kontrakts underskrift, hvaremot Aktiebolaget Båtskärsnäs erlägger till Herrar Ber-

ner & Nielsen en summa af Kronor 54.000:- / Femtiofyratusen / eller £ 3000 / Tretusen /. Häraf betalas Kronor 18.000:- / Adertontusen / eller £ 1000. / Ettusen / med de i § 4 omnämnda.

Återstående Trettiosextusen Kronor / £ 2000 / betalas derigenom att Herrar Berner & Nielsen utöfver vanlig försäljningsprovision à 2 % för försäljningar åt Aktiebolaget Båtskärsnäs tillgodonjuter ytterligare ½ % provision. I följd häraf skall, när sålunda utgående extra provision af ½ % uppgått till sammanlagdt 36.000: Kronor (£ 2000), den i punkt 1:o bestämda försäljningsprovision nedsättas till två procent. Om vid kontraktets utlöpande den extra provisionen ej uppgått till sammanlagdt 36000: Kronor / £ 2000 /., skall Aktiebolaget Båtskärsnäs kontant betala återstoden.

6:o) Alla ~~större~~ offerter lemnas till Aktiebolaget Båtskärsnäs afgörande. Sedan högsta antagliga priser fastställts, kunna försäljningar af mindre poster till samma eller högre priser göras af Herrar Berner & Nielsen utan Aktiebolaget Båtskärsnäs' hörande.

7:o) Skulle någon köpare göra reklamation å från Aktiebolaget Båtskärsnäs mottagen trälast, ega Herrar Berner & Nielsen fria händer att efter bästa omdöme uppgöra samma upp till £ 20/- eller Francs 500.- för Aktiebolaget Båtskärsnäs räkning. Deremot eger Aktiebolaget Båtskärsnäs, då det gäller större belopp, att få afgöra, om köparens fordringar i godo skola uppgöras eller frågan hänskjutas till kompromiss.

8:o) Skulle Aktiebolaget Båtskärsnäs konsignera trävaror till Herrar Berner & Nielsen, erlägger Aktiebolaget Båtskärsnäs, i händelse sådana konsignationer realiseras medelst auktion, vanliga auktionsomkostnader och 1 % mäklare courtage förutom den ofvannämnda provisionen, och skulle Aktiebolaget Båtskärsnäs önska, att Herrar Berner & Nielsen stå delcredere å dylika konsignationer, erlägger Aktiebolaget Båtskärsnäs vanlig extra 2 % för sådan delcredere.

9:o) Uppstår tvist emellan kontrahenterna om tolkningen af detta aftal eller om betalningsskyldighet eller någon annan rättsverkan af aftalet eller om ersättningsskyldighet eller annan påföljd af underlåtenhet att fullgöra aftalet, skall sådan tvist afgöras af

[illegible] försälj-ningsprovision nedsättas till två procent. Om vid kontraktets utlöpande den extra provisionen ej uppgått till sammanlagdt 36000. Kronor (£ 2000)., skall Aktiebolaget Båtskärsnäs kontant betala återstoden.

6:o) Alla ~~större~~ offerter lemnas till Aktiebolaget Båtskärsnäs afgörande. Sedan högsta antagliga priser fastställts, kunna försäljningar af mindre poster till samma eller högre priser göras af Herrar Berner & Nielsen utan Aktiebolaget Båtskärsnäs' hörande.

7:o) Skulle någon köpare göra reklamation å från Aktiebolaget Båtskärsnäs mottagen trälast, ega Herrar Berner & Nielsen fria händer att efter bästa omdöme uppgöra samma upp till £ 20/- eller Francs 500.- för Aktiebolaget Båtskärsnäs räkning. Deremot eger Aktiebolaget Båtskärsnäs, då det gäller större belopp, att få afgöra, om köparens fordringar i godo skola uppgöras eller frågan hänskjutas till kompromiss.

8:o) Skulle Aktiebolaget Båtskärsnäs konsignera trävaror till Herrar Berner & Nielsen, erlägger Aktiebolaget Båtskärsnäs, i händelse sådana konsignationer realiseras medelst auktion, vanliga auktionsomkostnader och 1% mäklare courtage förutom den ofvannämnda provisionen, och skulle Aktiebolaget Båtskärsnäs önska, att Herrar Berner & Nielsen stå delcredere å dylika konsignationer, erlägger Aktiebolaget Båtskärsnäs vanlig extra 2% för sådan delcredere.

9:o) Uppstår tvist emellan kontrahenterna om tolkningen af detta aftal eller om betalningsskyldighet eller någon annan rättsverkan af aftalet eller om ersättningsskyldighet eller annan påföljd af underlåtenhet att fullgöra aftalet, skall sådan tvist afgöras af skiljemän enligt Svenska lagen om skiljemän.

10:o) Detta kontrakt är upprättadt i tvänne exemplar underskrifna och utvexlade.

och timmer angå så har det förra utförts med 100 kronor i likhet med föregående bokslut, under det att å priset pr stycke timmer nu är 15 % högre beroende på den afsevärdt större procent groftimmer som n[illegible] en standard [illegible] högre än årets ingående å pris [illegible] timmer [illegible] är värdefullare än klentimmer. Detta [illegible] tydligt vid jämförelse emellan 1904 & 1905 års [illegible] densamma [illegible] en [illegible] inventarium af sågade varor ställer sig också något förmånligare [illegible] vi 31/12 1904 hade c:a 11 procent 9 tums & upp mera än samma tid 1905 under det att inventariipriset är detsamma.

Beträffande de 18,000 kronor för byggnader och odlingar som föreslås till afskrifning äro dessa penningar under året nedlagda i och för iståndsättande af kronohemman, och ehuru värdet å samma derigenom faktiskt ökats, har man ansett att det vore mindre välbetänkt att öka hemmanens bokvärde. Under året har ett flertal kronohemman kunnat omföras till skatte, och hoppas vi inom 3 à 4 år hafva alla hemman i skatte natur efter hvilken tid dylika utgifter icke behöfver göras.

Afskrifningen å Kalix elfs flottbyggnader sker med 3600 kronor från vårt bokförda Kalix Elfs Flottbyggnads Conto, återstår c:a 9400 drabbar direct årets flottning för under 1903/1904 utförda byggnads och elfrensningsarbeten balanserade i föreningens böcker. Såsom af Vinst- & Förlust Contots debet synes uppstår å skogshemmans Contot en frölust af 29,726:49 hvilken siffra man får fram då man påför Contot med 3 1/2 % ränta å ingående saldot, samt godtgör detsamma för den från hemmanen erhållna råvaror efter 10 kronor på rot, hvilket pris torde få anses tillräckligt när man tager i betraktande att härtill kommer såväl drifnings som flottningskostnader hvilka för hemmanstimret vid sågen upp i c:a 70 kronor. Att vi behandlat afslutningen af skogshemmans contot på dessa sätt har sin anledning deri att

---

Med kännedom om det lifliga intresse Ni såsom en bland de störste aktieägarne i vårt bolag och generalförsäljare för vår tillverkning följer gången af bolagets verksamhet har jag härjämte äran meddela resultatet af 1904 års arbete.

Vinst och Förlust Conto

upptager i sin credit

Kols Conto	Kr.	6,556:99
Trävaru Conto	"	224,712:31
Handels Varu Conto	"	6,226:19
Utdelning i Ångf. Norra Sverige	"	330:--
Summa Kr.		237,825:49

hvarifrån afgår följande

Debet

Intresse Conto	kr 30,106:80	
Räntefōrlust å skogshemmans Conto	29,726:49	
Kapitalrabattens Conto påför 1/30 del	5,250:--	
Omkostnadskonto	73,490:92	138,574:21
Öfverskott kronor		99,251:28

Af detta öfverskott föreslår styrelsen åtskilliga afskrifningar till ett belopp af c:a 41,000 kronor, hvaribland märkes

c:a 18000 kr för under året utförda nybyggnader och odlingar på kronohemman

c:a 1600 " Egostyckningskostnader för skattehemman

c:a 13000 " amortering å flottbyggnader efter Kali elf

hvarefter c:a 58,000 kronor skulle återstå som styrelsen väl kommer att ställa till bolagsstämmans disposition.

Hvad värdet af utgående inventarium af sågade varor

och timmer angå så har det förra utförts med 100 kronor i likhet med föregående bokslut, under det att à priset pr stycke timmer nu är 15 % högre beroende på den afsevärdt större procent groftimmer som nu ingå, hvarigenom priset pr råvara till en standards icke ställer sig högre än årets ingående à pris - ehuru timmer med stor plankprocent alltid är värdefullare än klentimmer. Detta förhållande skönjes också tydligt vid jämförelse emellan 1904 & 1905 års stocknotor.

Inventariet af sågade varor ställer sig också något förmånligare i det att vi 31/12 1904 hade c:a 11 procent 9 tums & upp mera än samma tid 1903 under det att inventaripriset är detsamma.

Beträffande de 18,000 kronor för byggnader och odlingar som föreslås till afskrifning äro dessa penningar under året nedlagda i och för iståndsättande af kronohemman, och ehuru värdet à samma derigenom faktiskt ökats, har man ansett att det vore mindre välbetänkt att öka hemmanens bokvärde. Under året har ett flertal kronohemman kunnat omföras till skatte, och hoppas vi inom 3 à 4 år hafva alla hemman i skatte-natur efter hvilken tid dylika utgifter icke behöfver göras.

Afskrifningen à Kalix elfs flottbyggnader sker med 3600 kronor från vårt bokförda Kalix Elfs Flottbyggnads Conto, återstående c:a 9400 drabbar direct årets flottning för under 1903/1904 utförda byggnads och elfrensningsarbeten balancerade i Föreningens böcker. Såsom af Vinst- & Förlust Contots debet synes uppstår à skogshemmans Contot en frölust af 29,726:49 hvilken siffra man får fram då man påför Contot med 5 1/2 % ränta à ingående saldot, samt godtgör detsamma för den från hemmanen erhållna råvaror efter 40 kronor på rot, hvilket pris torde få anses tillräckligt när man tager i betraktande att härtill kommer såväl drifnings som flottningskostnader hvilka för hemmanstimret vid sågen upp i c:a 70 kronor. Att vi behandlat afslutningen af skogshemmans-kontot på dessa sätt har sin anledning deri att

vi velat se huru årets affärer burit sig, oafsedt skogshemmanen hvarigenom en förtjänst eller förlust alltid kan uppstå beroende på mängden af virke som uttages från skogarne.

Ehuru nu årets verkliga vinst genom skogshemmanens byggnads/odlings, och räntekostnader reduceras med omkring 48000 kronor, är det alldeles säkert att bolaget i en snar framtid icke allenast skall finna en säker basis för sin industri uti ~~denna~~ denna skogsareal, utan också från densamma skörda en betydande vinst naturligtvis under den förutsättning att skogarne icke nu beskattas för hårdt på gröfre dimensioner, utan en rationell skogsskötsel eger rum. För bedrifvandet af en sådan fordras dock att gallringsvirket kan förädlas med ett godt resultat, och härigenom komma vi in på det vidlyftiga ämnet "sättet för en rationell skogsskötsels bedrifvande och tillgodogörandet af gallrings- och öfverskottsvirke som dervid uppstår hvartill jag skall bedja få återkomma sedan jag först redogjort för hvad som ännu kan vara att säga angående 1904 års arbete, rörande hvilket bland annat är att märka att omkostnadscontot gått ned med c:a 9000 kr hvarjemte tillverkningspriset pr standards reducerats med 2 kronor. Verkningen af dessa siffror är äfven en af de förnämligaste anledningarne till att något öfverskott kunnat uppstå under ett så dåligt år.

Detta rörande 1904 års verksamhet öfver hvilket naturligtvis styrelsens berättelse skall tillsändas Eder, så snart denna föreligger.

För att nu återgå till frågan om hvad som bör göras för att vårt skogshemmans Conto skall

1/ befinnas räntebärande och

2/ vinstgifvande, så tror jag vi alla blifva eniga derom, att dessa önskemål endast kan nås genom en rationel skogsskötsel och tillgodogörandet af en hel del öfverloppsvirke af mindre dimensioner.

För min egen del, har jag allt mer och mer kommit till

den fasta öfvertygelsen att småvirket synnerligast af gran bäst tillgodogöres genom en sulfitfabrik. För att emellertid kunna förete en basis för denna min öfvertygelse har jag tillkallat Ingeniör Nordlöf förste sulfit ingeniör hos den bekanta maskinfirman Axel Christiernsson härstädes. Herr Nordlöf, som bland annat innehaft chefsplatsen för sulfitafdelningen vid Gysinge och Ströms bruk, m. fl. bolag, anses vara en insiktsfull fackman. Han var uppe i Båtskärsnäs under loppet af förra månaden, då vi uppgjorde en "tablå öfver vinstutsigter för en sulfitfabrik vid Båtskärsnäs" hvaraf jag härjämte har äran öfversända ett exemplar, i full förvissning om att Ni med intresse skola taga del af de resultat vi i våra kalkyler kommit till.

Förutsättningarna för en sulfitanläggning kan sägas vara

1/ god och billig pappersved

2/ billigt bränsle

3/ godt vatten.

Beträffande det första vilkoret så har bolaget sjelft en evärdelig skogsareal af 160,000 tunnland. Gjorda beräkningar gifva vid handen att det finnes stora qvantiteter lämpligt virke som icke allenast kan uttagas, utan också till befrämjande af skogsmarkerna förbättrande ovilkorligen böra uttagas.

Dessutom kan man med all säkerhet räkna på en stor mängd köpvirke till billigt pris, ty här är ju icke alls någon konkurrens och skogstillgångar af dessa dimensioner orörd. Man bör tillfölje häraf kunna räkna på en billigare ved af 25% eller i rundt tal c:a 4 kronor pr lös kubikmeter.

Angående bränsle, så har bolaget godt om sådant uti sitt affall och såsom framgår af tablån skulle bolaget härigenom tillföres en minimivinst af 70000 kr.

Affalls-vinsten kan i dåliga kolpriser uppgå till 100,000 kronor /motsvarande i rundt tal c:a 8% på preferens och 6% till stamaktierna.

Denna siffra förefaller högt beräknad, men om man betänker att de flesta sulfitfabrikerna till bränsle använda 0,75 tons stenkol pr ton sulfitmassa och att stenkolen exempelvis Gefle stå i 17/18 kronor, så finner man att bränslet pr ton kräfver en summa af 12 à 13 kronor representerande för en fabrik om 10000 tons 120/130000 kronor af hvilken summa vi genom vedleverans beräkna oss få, såsom förut nämndt 70/100,000 kronor utöfver den lilla förtjenst som kolning nu lämnar.

Den tredje förutsättningen, godt sött vatten, löses derigenom att fabriken anlägges vid Sangis elfs utlopp c:a 3/4 kilometer från sågen dit bränslet i så fall måste transporteras . Detta medför visserligen åtskilliga transportkostnader, men enär godt vatten är ett af de förnämsta vilkoren för en god och hållbar massa blifver fabrikens förläggning dit en nödvändighet för så vidt ej vattnet med större fördel kan ledas ned till Båtskärsnäs. Detta blifver dock en ingeniörsfråga.

Tablån talar i öfrigt för sig sjelf. Hvad försäljningspriset angår beder jag Eder hafva godheten noggrant granska samma med ledning af Eder sulfit försäljningsafdelning. Likaså hvad vidkommer frakten, och vore jag synnerligen förbunden därest Ni fortast ville hafva godheten meddela mig Eder tanke särskildt rörande dessa siffror för hvars beräknande jag saknat fullständigt material.

Att vinsten ter sig så stor beror såsom synes dels af att vi ansett oss kunna beräkna vedpriset till 4 kronor pr km dels äfven derpå att den vinst sågaffären genom försäljning af bränsle skulle göra ingår i de 316,000 kronorna, så att äfven om man tycker att denna summa är onaturligt hög, så får man dock komma ihåg att en dylik anläggning som skulle köpa

1/ massved till 5 kronor pr km

2/ bränsle till pris 12 kr pr ton icke skulle få större behållning än 161,000 kronor, för ett bundet kapital af 2,000,000 kr.

Det framgår häraf att trämasseindustrin i synnerhet är en sådan industru som bör gå hand i hand med en sågaffär.

och att andra fabriker, som äro hänvisade till inköp af stenkol och dessutom dyrare vå i sjelfva verket komma att få svåra konkurenter i sågverksaffärerna.

En sämre sida af denna industri är att den såsom bekant kräfver stora kapital.

Till realiserandet af planen hade jag ämnat föreslå bildandet af ett särskildt aktiebolag med ett aktiekapital af 750/1000000 kronor, hvari A.B. Båtskärsnäs skulle ega majoriteten, hvilken skulle förvärfvas på följande sätt

Båtskärsnäs förbinder sig leverera bränsle till Sulfitfabriken under två års tid efter ett pris af 12 kronor pr tillverkad ton representerande ett värde af 120,000 kronor pr år eller för 2 år ------------------------------------ 240,000

d:o d:o massved under samma tid ---------------- 160,000

Att inbetalas under 2 år med 50500 hvardera året -- 101,000

Summa 501,000.

För de felande 500,000 kronorna hade jag tänkt hänvända mig i främsta rummet till förutvarande aktieegare. Under min härvaro har jag besökt Grefve Mannerheim i Norrlandsbanken samt direktörerna Gihl och Stjernspetz, hvilka samtliga omfattat förslaget med intresse. Min uppfattning är att ett 20 årigt obligationslån läte sig genomföra å 1000,000 kronor sedan ett aktiekapital å lika stort belopp blifvit tecknad och inbetaldt.

Bolaget skulle på så sätt förfoga öfver 2,000,000 kronor hvaraf sjelfva fabriksanläggningen i motsats till hvad vi för säkerhets skull i tablån upptagit kr 1,500,000 icke torde kräfva mera än 1,200,000. Det återstående kapitalet disponibelt för driften skulle i så fall belöpa sig till kr. 800,000.

Jag återkom i går från ett besök å Mackmyra sulfitfabrik i Gefleå distriktet. Denna fabrik tillverkar omkring 12/13000 tons torr sulfitmassa /vanlig svensk ordinär massa/. Besöket blef i hög grad intressent, och den mångårige sulfitingeniören Lundbäck lemnade mig en hel del upplysningar, hvaraf

framgår att Ingeniör Nordlöf snarare velat kalkulera tillverknings och byggnadskostnader för högt än tvärtom.

Under förhoppning om att Ni såsom stor intressent i Båtskärsnäs, vill taga mitt förslag under välvilligt öfvervägande, beder jag Eder hafva godheten meddela mig Eder tanke om samma, samt huruvida och till hvilket belopp Ni vilja understödja förverkligandet af denna idé med till teckning af det nödvändiga aktiekapitalet.

Vore tacksam om Ni från Eder trämasseafdelning ville tillsända mig några för sulfit och sulfat jemförande siffror.

Såsom Eder bekant kan numera med fördel användas ända upp till 80 procent furu i sulfatmassa, under det att sulfit kräfver nästan uteslutande gran, och i betraktande häraf har jag icke fullt klart för mig hvilkendera fabrikation för oss kan vara den bästa.

Sulfat lärer i allmänhet stå 5 à 10 % lägre i pris än sulfit, men å andra sidan får man taga i betraktande att vi hafva ett furuaffallsöfverskott af c:a 55/65000 kubikmeter, hvilket om man kunde använda allt skulle lemna, efter en åtgång af 81/2 km pr ton, råvara till c:a 6400/7800 tons sulfat.

Detta affall drager emellertid högre tillverkningskostnader än vanlig rund massved och behöfves dessutom till bränsle.

Grefve Mannerheim, som f.n. är stadd på utrikes resa, lärer komma att vistas i London emellan den 28 april och 3/4 maj och har jag anledning tro att han under sitt uppehåll i costy kommer att göra Eder ett besök.

Med sann högaktning,
Gustaf Arrenberg